

dannelsesudvalgene i henhold til §§ 4 og 6 i denne lov er nedsat. Endvidere fortsætter de i forsøgsperioden påbegyndte uddannelser, ligesom de godkendte uddannelsesplaner m. v. bevarer deres gyldighed, indtil de eventuelt senere ændres eller ophæves.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

A. Almindelige bemærkninger.

I. Nedsættelse af lovrevisionsudvalg og afgivelse af betænkning.

Efter tiltrædelse af undervisningsministeren nedsatte forsøgsrådet for de erhvervsfaglige grunduddannelser i december 1973 et lovrevisionsudvalg, der fik til opgave at overveje og afgive indstilling til forsøgsrådet om forslag til revision af lov nr. 291 af 7. juni 1972 om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser (forsøgsloven). Indstillingen skulle bl. a. omfatte forslag vedrørende principperne for de erhvervsfaglige grunduddannelsers opbygning samt mulighederne for uddannelsesmæssig koordinering mellem disse uddannelser og arbejdsmarkedsuddannelserne, nedsættelse af planlæggende, styrende og koordinerende organer for det erhvervsfaglige uddannelsessystem, finansiering af drifts- og anlægsudgifter samt økonomisk støtte til de uddannelsessøgende, det retlige forhold imellem den uddannelsessøgende, skolen og praktikvirksomheden, samt udbygningen af de erhvervsfaglige grunduddannelser efter 1975-76.

I udvalgsarbejdet deltog repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, de pædagogiske foreninger, de uddannelsessøgende, arbejdslederne samt arbejdsministeriet. Undervisningsministeriet har ikke været repræsenteret i udvalget, men har stillet sekretariatsbistand til rådighed herfor.

Udvalget afgav betænkning den 12. januar 1976 (betænkning 764). Betænkningen blev ikke tiltrådt af LO's og de uddannelsessøgendes repræsentanter, der tog forbehold på flere punkter. Landsorganisationen og Dansk Arbejdsgiverforening har imidlertid i en fælles skrivelse af 21. januar 1977 til undervisningsministeren oplyst, at man nu fra begge sider med nogle nærmere angivne modifikationer kunne tiltræde betænkningen. Skrivelsen er optaget som bilag 3 til lovforslaget.

II. Baggrunden for lovrevisionen.

På grundlag af betænkning 612, der blev afgivet den 26. april 1971 af et udvalg til revision af lovgiv-

ningen vedrørende lærlingeuddannelserne, gennemførtes en lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser, lov nr. 291 af 7. juni 1972. (Folketingstidende 1971-72, sp. 3579-3586, sp. 4757-4775, sp. 6049-6057 og sp. 6210.) Forsøgsloven skulle optages til revision i folketingsåret 1975-76. Ved lov nr. 281 af 26. maj 1976 blev revisionsfristen udsat til folketingsåret 1976-77. (Folketingstidende 1975-76, sp. 5174-5175, sp. 8167-8199, sp. 9757-9771 og sp. 9831-9832.) Samtidig blev forsøgslovens § 12, stk 1, om elevgodtgørelse ophævet med virkning for elever, der påbegynder uddannelsen den 1. august 1976 eller senere.

Allerede i 1969 var der inden for jern- og metalområdet iværksat uddannelsesforsøg, der tog sigte på en revision af de eksisterende lærlingeuddannelser. Baggrunden herfor var en kritik af lærlingeuddannelserne, idet uddannelsernes struktur medførte, at de unge for tidligt og ofte uden at have en realistisk baggrund skulle vælge en faglig uddannelse, idet erhvervsvalget skulle træffes allerede ved indgåelse af læreforholdet. Ved valg af læreforhold blev de unge allerede fra begyndelsen sat i snævre uddannelses- og erhvervsmæssige rammer med meget begrænsede muligheder for uddannelsesskift og videreuddannelse, ligesom de lokale arbejdsmarkedsforhold medførte en skæv geografisk fordeling. Om denne kritik af lærlingeuddannelserne, der fortsat har gyldighed, henvises i øvrigt til betænkning 612, side 36 f., og betænkning 764, side 18 f.

De uddannelsesforsøg, der som følge af denne kritik blev påbegyndt inden for jern- og metalområdet, blev ved forsøgsloven af 7. juni 1972 videreført på en mere systematisk måde, idet der blev etableret særlig hjemmel for forsøgsuddannelser med henblik på at skabe et uddannelsessystem for unge, der efter det 9. skoleår ønskede at opnå en erhvervsfaglig grunduddannelse. Det blev i loven fastsat, at de enkelte uddannelsesforsøg normalt skulle omfatte et større erhvervsområde og tilrettelægges således, at den uddannelsessøgende successivt kunne vælge en uddannelse i overensstemmelse med evner og interesser. Forsøgsuddannelserne indledes normalt med